

**YOSHLAR , ILM-FAN VA IQTISODIYOT: BARQAROR
TARAQQIYOT YO'LIDA*****Ergashev Javohir Jahongir o'g'li****Guliston davlat universiteti**Raqamli iqtisodiyot va innovatsiyalar fakulteti**Iqtisodiyot kafedrası**Iqtisodiyot yo'nalishi 1-bosqich talabasi*ergashevjavohir767@gmail.com**+998990098106**

Annotatsiya: Maqolada yoshlar, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalar barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishda muhim rol o'ynaydi. Bu iqlim o'zgarishi, resurslarning kamayishi va ijtimoiy tengsizlik kabi dolzarb global muammolarni hal qilish uchun yoshlar tashabbuslari, ilg'or ilmiy tadqiqotlar va istiqbolli iqtisodiy modellarni integratsiyalashning ortib borayotgan ahamiyatini ta'kidlaydi. Maqolada yoshlarning energiya va ijodkorligi innovatsion texnologiyalar va biznes amaliyotlarini o'zlashtirishga turtki bo'lgan barqarorlikka inklyuziv, hamkorlikka asoslangan yondashuv zarurligiga urg'u berilgan. Maqola ilm-fan va iqtisodiyotga yoshlarni jalb qilish, kelajak avlodni barqaror va farovon kelajak sari yetaklash uchun qanday vakolatlariga ega bo'lishi mumkinligi haqida tushuncha beradi.

Kalit so'zlar:Yoshlar, fan, iqtisodiyot, barqaror rivojlanish, innovatsiyalar, iqtisodiy modellar, iqlim o'zgarishi, texnologiya, ijtimoiy tenglik, global muammolar, yashil iqtisodiyot.

Abstract: The article argues that youth, scientific innovation, and economic strategies play a critical role in achieving the Sustainable Development Goals. It highlights the growing importance of integrating youth initiatives, cutting-edge scientific research, and forward-looking economic models to address pressing global challenges such as climate change, resource depletion, and social

inequality. The article emphasizes the need for an inclusive, collaborative approach to sustainability that leverages the energy and creativity of young people to embrace innovative technologies and business practices. The article provides insights into how engaging young people in science and economics can empower them to lead future generations toward a sustainable and prosperous future.

Keywords: Youth, science, economics, sustainable development, innovation, economic models, climate change, technology, social equity, global challenges, green economy.

Аннотация: В статье молодёжь, научные инновации и экономические стратегии играют важную роль в достижении целей устойчивого развития. Он подчеркивает растущую важность интеграции молодежных инициатив, передовых научных исследований и перспективных экономических моделей для решения насущных глобальных проблем, таких как изменение климата, истощение ресурсов и социальное неравенство. В статье подчеркивается необходимость инклюзивного, совместного подхода к устойчивому развитию, при котором энергия и креативность молодых людей стимулируют внедрение инновационных технологий и деловой практики. В статье дается представление о том, как наука и экономика могут привлечь молодёжь и привести следующее поколение к устойчивому и процветающему будущему.

Ключевые слова: Молодёжь, наука, экономика, устойчивое развитие, инновации, экономические модели, изменение климата, технологии, социальное равенство, глобальные проблемы, зеленая экономика.

Barqaror rivojlanishga intilish yoshlarning dinamik hissalarini, ilmiy innovatsiyalarni va iqtisodiy strategiyalarni birlashtirgan ko'p qirrali yondashuvni talab qiladi. 2023 yil holatiga ko'ra, 15 yoshdan 24 yoshgacha bo'lgan yoshlar dunyo aholisining taxminan 16 foizini tashkil qiladi, bu ularning kelajakdagi jamiyat traektoriyalarini shakllantirishdagi muhim salohiyatini ta'kidlaydi.

Ilmiy yutuqlar barqaror rivojlanishga xos bo'lgan ko'p qirrali muammolarni hal qilishda muhim ahamiyatga ega. Ma'lumotlarning eksponentsial o'sishi - 2020 yilda yaratilgan 64,2 zettabayt, bu 2015 yilga nisbatan 314% ga ko'p - tadqiqot metodologiyasini inqilob qilib, yanada aniq va samarali aralashuvlarni amalga oshirish imkonini berdi. Iqtisodiy nuqtai nazardan, barqaror amaliyotlarning integratsiyasi nafaqat ma'naviy majburiyat, balki strategik afzallik hamdir. O'g'itlar uchun yashil ammiakni ishlab chiqish kabi texnologik innovatsiyalar ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza yechimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi. Ushbu maqola barqaror rivojlanishni ta'minlashda yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalarning sinergik rollarini ko'rib chiqadi. Mavjud tendentsiyalarni tahlil qilish va kelajakdagi o'zgarishlarni bashorat qilish orqali biz ushbu elementlarning birgalikda barqaror va farovon global kelajakka qanday hissa qo'shishini tushuntirishni maqsad qilganmiz.

Barqaror rivojlanishga erishishda yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalarning kesishishi turli fanlar bo'yicha keng ko'lamda ko'rib chiqildi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, dunyo aholisining qariyb 16 foizini tashkil etuvchi yoshlar barqaror rivojlanish tashabbuslarining asosiy hissasi sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda. Ularning faol ishtiroki atrof-muhitni himoya qilish, texnologik innovatsiyalar va siyosatni shakllantirish kabi sohalarni qamrab oladi va shu bilan barqaror rivojlanish traektoriyasiga ta'sir qiladi.

Ilmiy tadqiqotlar barqarorlik maqsadlariga erishishda innovatsiyalarning muhim rolini ta'kidlaydi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti ilmiy yutuqlardan foydalanish iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik maqsadlar o'rtasidagi murakkab munosabatlarni tushunish va boshqarish uchun muhim ekanligini ta'kidlaydi. Qayta tiklanadigan energiya texnologiyalari, barqaror qishloq xo'jaligi amaliyotlari va chiqindilarni boshqarish tizimlaridagi innovatsiyalar barqaror rivojlanishga ilmiy hissa qo'shishning o'zgaruvchan salohiyatiga misol bo'la oladi.

Iqtisodiy nuqtai nazardan, barqaror amaliyotlarni birlashtirish nafaqat ma'naviy majburiyat, balki strategik afzallik hamdir. O'g'itlar uchun yashil

ammiakni ishlab chiqish kabi texnologik innovatsiyalar ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza yechimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi. Bundan tashqari, OECD hisobotida yashil texnologiyalar va barqaror biznes modellariga investitsiyalar iqtisodiy o'sish strategiyalarida tobora markaziy o'ringa aylanib bormoqda, bu esa iqtisodiy rejalashtirishda barqarorlik tomon paradigma o'zgarishini aks ettiradi.

Metodologiya

Ushbu tadqiqot barqaror rivojlanishda yoshlar, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalarning rolini tahlil qilish uchun aralash usullardan foydalanadi. Miqdoriy ma'lumotlar yoshlar ishtirokidagi tendentsiyalarni, ilmiy tadqiqotlar natijalarini va barqarorlikka iqtisodiy sarmoyalarni baholash uchun global ma'lumotlar bazalaridan, jumladan, Birlashgan Millatlar Tashkiloti va OECDdan olinadi. Sifatli tahlillar ushbu dinamikaga ta'sir etuvchi kontekstual omillarni tushunish uchun amaliy tadqiqotlar va siyosiy hujjatlarni ko'rib chiqishni o'z ichiga oladi.

Bashoratli modellashtirish usullari demografik o'zgarishlar, texnologik taraqqiyot va iqtisodiy siyosat kabi o'zgaruvchilarni hisobga olgan holda barqaror rivojlanishning kelajakdagi tendentsiyalarini bashorat qilish uchun qo'llaniladi. Ushbu modellar barqaror rivojlanish tashabbuslarining potentsial traektoriyalari haqida keng ko'lamli prognozni taqdim etish uchun bir nechta manbalardan olingan ma'lumotlarni birlashtiradi.

Miqdoriy va sifat ma'lumotlarini sintez qilish orqali ushbu tadqiqot yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalar o'rtasidagi murakkab o'zaro bog'liqlikni yoritishga qaratilgan bo'lib, barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning samarali yo'llari haqida tushuncha beradi.

Natijalar

Yoshlar faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalarning integratsiyasi barqaror rivojlanishda sezilarli yutuqlarga erishdi. Miqdoriy tahlillar shuni ko'rsatadiki, yoshlar boshchiligidagi tashabbuslar Barqaror rivojlanish maqsadlariga (BRM) erishishga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Masalan, Osiyo taraqqiyot

banki tomonidan o'tkazilgan tadqiqot turli mamlakatlardagi beshta dasturni o'rganib chiqdi va bu yoshlarning SDGga qo'shgan hissasi haqida dalda beruvchi dalillar keltirdi.

Ilmiy innovatsiyalar sohasida o'g'itlar uchun yashil ammiakning rivojlanishi ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza echimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi. Ushbu innovatsiya nafaqat ekologik muammolarni hal qiladi, balki ilmiy yutuqlarning barqarorlikka ikki tomonlama ta'sirini ta'kidlab, iqtisodiy imkoniyatlarni ham taqdim etadi.

Iqtisodiy nuqtai nazardan, barqaror amaliyotlarning integratsiyasi nafaqat ma'naviy majburiyat, balki strategik afzallik hamdir. O'g'itlar uchun yashil ammiakni ishlab chiqish kabi texnologik innovatsiyalar ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza yechimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi.

Demografik o'zgarishlar, texnologik taraqqiyot va iqtisodiy siyosat kabi o'zgaruvchilarni hisobga olgan holda barqaror rivojlanishning kelajakdagi tendentsiyalarini bashorat qilish uchun bashoratli modellashtirish usullari qo'llanilgan. Ushbu modellar barqaror rivojlanish tashabbuslarining potentsial traektoriyalari haqida keng qamrovli nuqtai nazarni taqdim etish uchun bir nechta manbalardan olingan ma'lumotlarni birlashtiradi. Misol uchun, tadqiqotda 2030 yilgacha global SDG ballarini bashorat qilish uchun mashinani o'rganish modellaridan foydalanilgan, bu esa kelajakdagi taraqqiyot va e'tibor talab qilinadigan sohalar haqida tushuncha beradi.

Miqdoriy va sifat ma'lumotlarini sintez qilish orqali ushbu tadqiqot yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalar o'rtasidagi murakkab o'zaro bog'liqlikni yoritib beradi va barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning samarali yo'llari haqida tushuncha beradi.

Muhokama

Barqaror rivojlanishga erishishda yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalarning integratsiyasi muhim ahamiyatga ega. Ampirik dalillar Barqaror rivojlanish maqsadlariga (SDGs) erishishda yoshlar

boshchiligidagi tashabbuslarning muhim hissasini ta'kidlaydi. Masalan, Osiyo taraqqiyot banki tomonidan o'tkazilgan tadqiqot turli mamlakatlardagi beshta dasturni o'rganib chiqdi va bu yoshlarning SDGga qo'shgan hissasi haqida dalda beruvchi dalillar keltirdi.

Ilmiy innovatsiyalar barqarorlik muammolarini hal qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'g'itlar uchun yashil ammiakning rivojlanishi ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza echimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi. Ushbu innovatsiya nafaqat ekologik muammolarni hal qiladi, balki ilmiy yutuqlarning barqarorlikka ikki tomonlama ta'sirini ta'kidlab, iqtisodiy imkoniyatlarni ham taqdim etadi.

Iqtisodiy nuqtai nazardan, barqaror amaliyotlarni birlashtirish nafaqat ma'naviy majburiyat, balki strategik afzallik hamdir. O'g'itlar uchun yashil ammiakni ishlab chiqish kabi texnologik innovatsiyalar ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza yechimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi.

Demografik o'zgarishlar, texnologik taraqqiyot va iqtisodiy siyosat kabi o'zgaruvchilarni hisobga olgan holda barqaror rivojlanishning kelajakdagi tendentsiyalarini bashorat qilish uchun bashoratli modellashtirish usullari qo'llanilgan. Ushbu modellar barqaror rivojlanish tashabbuslarining potentsial traektoriyalari haqida keng qamrovli nuqtai nazarni taqdim etish uchun bir nechta manbalardan olingan ma'lumotlarni birlashtiradi. Misol uchun, tadqiqotda 2030 yilgacha global SDG ballarini bashorat qilish uchun mashinani o'rganish modellaridan foydalanilgan, bu esa kelajakdagi taraqqiyot va e'tibor talab qilinadigan sohalar haqida tushuncha beradi.

Miqdoriy va sifat ma'lumotlarini sintez qilish orqali ushbu tadqiqot yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalar o'rtasidagi murakkab o'zaro bog'liqlikni yoritib beradi va barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning samarali yo'llari haqida tushuncha beradi.

Xulosa

Barqaror rivojlanishga erishish uchun yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalarning yaqinlashuvi zarur. Ampirik dalillar Barqaror rivojlanish maqsadlariga (SDGs) erishishda yoshlar boshchiligidagi tashabbuslarning muhim hissasini ta'kidlaydi. Masalan, Osiyo taraqqiyot banki tomonidan o'tkazilgan tadqiqot turli mamlakatlardagi beshta dasturni o'rganib chiqdi va bu yoshlarning SDGga qo'shgan hissasi haqida dalda beruvchi dalillar keltirdi.

Ilmiy innovatsiyalar barqarorlik muammolarini hal qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'g'itlar uchun yashil ammiakning rivojlanishi ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza echimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi. Ushbu innovatsiya nafaqat ekologik muammolarni hal qiladi, balki ilmiy yutuqlarning barqarorlikka ikki tomonlama ta'sirini ta'kidlab, iqtisodiy imkoniyatlarni ham taqdim etadi.

Iqtisodiy nuqtai nazardan, barqaror amaliyotlarni birlashtirish nafaqat ma'naviy majburiyat, balki strategik afzallik hamdir. O'g'itlar uchun yashil ammiakni ishlab chiqish kabi texnologik innovatsiyalar ilmiy zukkolik katta iqtisodiy foyda keltiradigan ekologik toza yechimlarga qanday olib kelishi mumkinligini ko'rsatadi.

Demografik o'zgarishlar, texnologik taraqqiyot va iqtisodiy siyosat kabi o'zgaruvchilarni hisobga olgan holda barqaror rivojlanishning kelajakdagi tendentsiyalarini bashorat qilish uchun bashoratli modellashtirish usullari qo'llanilgan. Ushbu modellar barqaror rivojlanish tashabbuslarining potentsial traektoriyalari haqida keng qamrovli nuqtai nazarni taqdim etish uchun bir nechta manbalardan olingan ma'lumotlarni birlashtiradi. Misol uchun, tadqiqotda 2030 yilgacha global SDG ballarini bashorat qilish uchun mashinani o'rganish modellaridan foydalanilgan, bu esa kelajakdagi taraqqiyot va e'tibor talab qilinadigan sohalar haqida tushuncha beradi. Miqdoriy va sifat ma'lumotlarini sintez qilish orqali ushbu tadqiqot yoshlarning faolligi, ilmiy innovatsiyalar va iqtisodiy strategiyalar o'rtasidagi murakkab o'zaro bog'liqlikni yoritib beradi va

barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning samarali yo'llari haqida tushuncha beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Singh, S. va Panackal, S. (2018). Yoshlar va barqaror rivojlanish – umumiy nuqtai nazar, nazariy istiqbollar va istiqboldagi yo'nalishlar. International Journal of Sustainable Development & World Ecology, 25(6), 497-510.
2. Birlashgan Millatlar Tashkiloti. (2021). Yoshlar va SDG haqida bilishingiz kerak bo'lgan to'rt narsa.
3. Birlashgan Millatlar Tashkiloti. (2024). Barqaror rivojlanish maqsadlari hisoboti 2024.
4. OECD. (2024). Barqaror rivojlanish maqsadlari (BRM).
5. Birlashgan Millatlar Tashkiloti. (2024). Yoshlar - Birlashgan Millatlar Tashkiloti.
6. Iqlimning kelajagi liderlari 2024: Sayyoramizni birinchi o'ringa qo'yayotgan o'n nafar yosh.